gemeente opmeer

RAADSINFORMATIEBRIEF

Postregistratienummer	21.0015409

Opmeer, d.d.: 3 december 2021

Onderwerp

Raadsinformatiebrief over: Voorbereiding Invoering Nieuwe Wet Inburgering in Westfriesland

Inleiding

Vanaf 1 januari 2022 krijgen gemeenten de regierol op het inburgeringsproces. Uw raad heeft in december 2020 het regionaal beleidskader 'Ingeburgerd! Op eigen kracht participeren 2021 -2025' vastgesteld met de volgende uitgangspunten voor de invoering van de nieuwe wet:
- regionaal beleidskader en uitvoering (o.a. gezamenlijke inkoop);
- verbind regionale uitvoering met lokale activiteiten;
- uitvoering door professionals en vrijwilligers;
- werk en participatie: samen met WerkSaam intensiveren;
- individueel casemanagement;
- inburgering als een duurzame investering vraagt gedegen klantkennis aan de voorkant;
- samenstellen leerroutes: inburgerings- en werk/participatieverplichtingen zijn integraal afgestemd op elkaar;
- reële kosten.

Bij de besluitvorming is ook aangekondigd dat we in 2021 bij u terugkomen voor een verordening. Hierop heeft een wijziging plaatsgevonden. Deze raadsinformatiebrief is bedoeld u hierover te informeren en over de voortgang van de invoering en uitvoering van de Wet inburgering.

Kernboodschap

Inkoop leerroutes

Voor de uitvoering van de nieuwe inburgeringstaken is het noodzakelijk dat er inburgeringsvoorzieningen worden ingekocht: de leerroutes. De Z-route[1], de B1-route [2] en de Onderwijsroute[3]. Op dit moment wordt de regionale inkoop van de Z-route en de B1-route afgerond. Twee aanbieders hebben de opdracht voor de Z-route en B1-route voorlopig gegund gekregen. Dit zijn Fiolet Taal-trainingen in combinatie met Edinova en NL-training in combinatie met NewBees. De definitieve gunning vindt plaats op 3 december 2021. Deze twee aanbieders bieden vanaf 1 januari 2022 de Z-route en B1-route aan.

[1] De Zelfredzaamheidsroute (Z-route) is gericht op het verkrijgen van praktische (taal)kennis.

[2] De B1-route is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1 niveau. Dit is één taalniveau hoger dan het vereiste taalniveau in het huidige inburgeringsstelsel.

[3] De Onderwijsroute heeft tot doel om de inburgeringsplichten toe te leiden naar een MBO 2 opleiding of hoger.

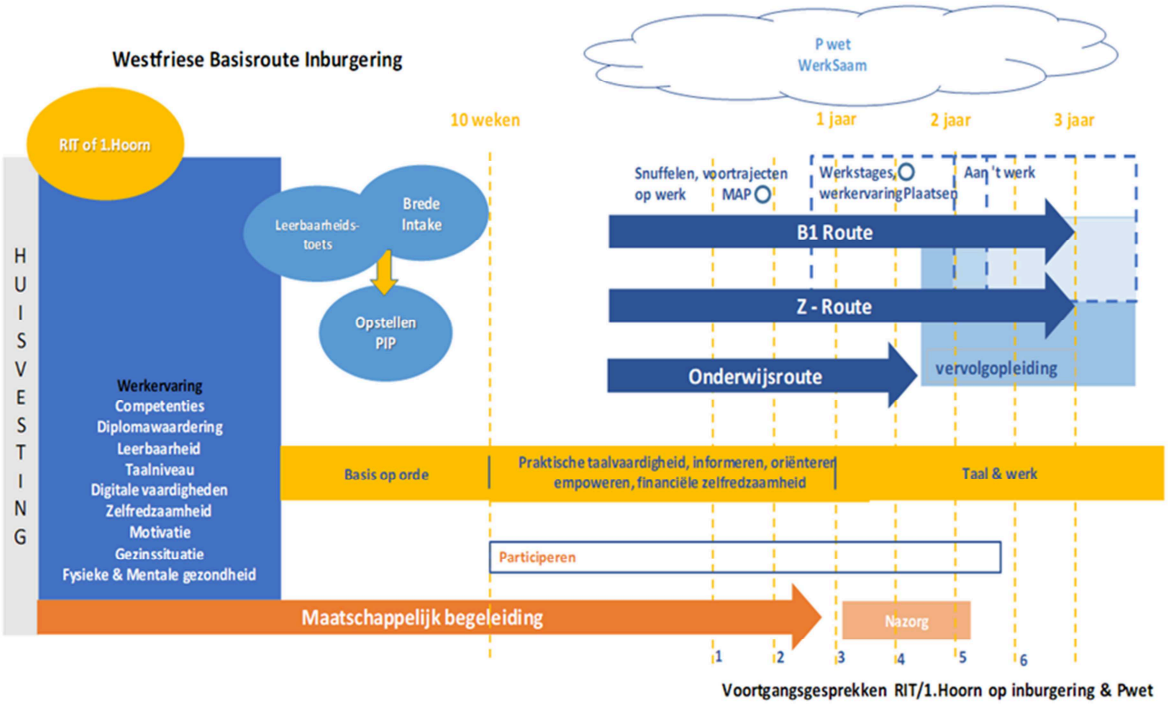
Voor de Onderwijsroute sluiten de Westfriese gemeenten aan bij de bovenregionale inkoop[4]. Dit gezien het geringe volume van de doelgroep. De voorbereidingen daarvan waren in gang gezet, maar gezien de landelijke kritiek op de bekostiging van de Onderwijsroute, werd dit traject on hold gezet. Regionale Opleidingscentra (ROC's) hadden namelijk het signaal afgegeven aan het Rijk dat de beschikbare € 10.000 per inburgeraar voor de Onderwijsroute niet toereikend is om de Onderwijsroute kwalitatief goed uit te kunnen voeren. Vanuit de G40 en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een vergelijkbaar signaal richting het Rijk afgegeven.

Zeer recent heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend gemaakt dat er vanuit het Rijk voor de Onderwijsroute een hogere bijdrage wordt gegeven voor de Onderwijsroute[5]. Ondertussen wordt door het Ministerie een structurele oplossing gezocht, dit wordt rond april 2022 bekend gemaakt. Met deze uitkomst wordt er tegemoet gekomen aan het signaal van zowel de ROC's als de G40 en de VNG. Het bovenregionale inkooptraject wordt daardoor weer hervat en bekeken wordt hoe de gemeenten met de extra middelen de opdracht op de markt kunnen zetten.

Uitvoering inburgering vanaf 1 januari 2022
Op dit moment trekken gemeenten, WerkSaam en taalaanbieders samen op om de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering vorm te geven.

Wat betekent dit concreet?
De inburgeraars die onder de nieuwe wet vallen, krijgen vanaf het moment van inschrijving in een gemeente een brede intake, zodat vroegtijdig een beeld wordt gevormd van de startpositie en de ontwikkelmogelijkheden op het gebied van inburgering en participatie. Dit wordt vastgelegd in een persoonlijk plan integratie en participatie (PIP). Net als in het huidige inburgeringstelsel worden vergunninghouders begeleid en ondersteund door de gemeente waar zij gehuisvest worden. De maatschappelijke begeleiding is gericht op het regelen van praktische zaken en voorlichting over basisvoorzieningen. Gedurende de eerste zes maanden worden vergunninghouders financieel ontzorgd: betalingen aan huur, gas, water, elektra en de verplichte zorgverzekering worden ingehouden op de uitkering. Zo kunnen inburgeraars zo snel mogelijk beginnen met het inburgeringstraject zonder afleiding door eventuele financiële problemen. Gedurende het inburgeringstraject monitoren gemeenten de voortgang van het individuele traject. Indien nodig wordt er gehandhaafd. Het doel is om deze taken uit te voeren binnen de Rijksmiddelen. Dit wordt momenteel nader uitgewerkt.

[4] Noord-Holland Noord, totaal 18 gemeenten.
[5] Brief Wi2021/Uitkomsten bestuurlijk overleg over de onderwijsroute, 12-11-2021.

Inburgeraars die nog onder de oude wet vallen (ondertussengroep[6]) kunnen hun traject volgens de voor hen geldende wetgeving afmaken. Om hen toch extra ondersteuning te kunnen bieden tijdens hun inburgeringstraject, heeft het Rijk hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld. De Westfriese gemeenten hebben daarvoor de pilot Taalboost[7] opgezet, in samenwerking met het Vrijwilligerspunt. In deze pilot wordt gewerkt aan het verhogen van het taalniveau, bijvoorbeeld door middel van de inzet van een taalmaatje.

In de eerste maanden van 2022 worden nog weinig tot geen inburgeraars vallend onder de nieuwe wet verwacht. Dit gezien de situatie dat er in de asielzoekerscentra praktisch geen uitstroom naar gemeenten is. De eerste aanmeldingen in het kader van de nieuwe wet worden pas in de loop van het eerste kwartaal van 2022 verwacht. De verwachting is dat de implementatie in het eerste kwartaal van 2022 volledig gereed is. Daarmee valt dit naar alle waarschijnlijkheid samen met de eerste aanmelding. Voor individuele gevallen wordt altijd maatwerk geboden.

Verordening

Met uw raad is eerder afgesproken dat van de gemeenteraden nog besluitvorming wordt gevraagd voor het vaststellen van een verordening inburgering. In de laatste raadsinformatiebrief (tweede kwartaal van 2021) is gecommuniceerd dat de verordening wordt opgesteld wanneer het Rijk de lagere wet- en regelgeving heeft gepubliceerd. Het Rijk heeft inmiddels de wet- en regelgeving gepubliceerd. Echter ook is bekend geworden dat het vaststellen van een verordening niet (meer) wettelijk verplicht en dus niet van toegevoegde waarde is. Veel onderwerpen zijn namelijk al in de nieuwe wet zelf geregeld. De bevoegdheid van de colleges is het vaststellen van beleidsregels ten behoeve van de uitvoering.

[6] De vergunninghouders die onder de huidige wetgeving (Wet Inburgering 2013) nog inburgeringsplichtig zijn, wordt de "ondertussengroep" genoemd. Deze personen zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering, maar het Rijk is tot de conclusie gekomen dat dat geen goede keuze was.

[7] Over deze pilot bent u in juni 2021 per brief geïnformeerd. De pilot beoogt de praktische taalvaardigheid te verhogen van ongeveer 200 statushouders in Westfriesland en heeft een looptijd van 1 april 2021 t/m 1 april 2023.

Verder proces

In overleg met de griffiers wordt in het eerste kwartaal van 2022 lokaal een informatiebijeenkomst georganiseerd. U wordt geïnformeerd over hoe de inburgering in de praktijk vorm gaat krijgen, de voortgang van de pilot Taalboost voor de ondertussengroep en de beleidsregels.

Extra informatie

Meer achtergrondinformatie kunt u lezen in het Beleidskader Inburgering (bijlagen 1 t/m 3).

Met vriendelijke groet,

M.A.S. Winder
Gemeentesecretaris

G.J. van den Hengel
Burgemeester

Bijlagen

Bijlage 1: Beleidskader inburgering, vastgestelde versie
Bijlage 2: DEF Rapport haalbaarheidsonderzoek WFR
Bijlage 3: Rapportage synthesescenario